

Foto: Ellen Smeets

OKV in een nieuwe vormgeving

Sober met een speels kantje

“Niet alleen inhoudelijk maar ook vormelijk behoort Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen door zijn getuigenis van de verschillende tijdsbeelden en technische ontwikkelingen tot het openbaar kunstbezit én cultureel erfgoed van de visuele communicatie.” Zo besloot misjel Vossen, grafisch vormgever en docent aan binnen- en buitenlandse opleidingen, zijn bijdrage in het feestboek van vijftig jaar okv. Vossen schetste de evolutie van de okv-vormgeving, vanaf de eerste losbladige reproducties en teksten in 1963 tot en met de vijftigste jaargang in 2012. Hij zag één constante: “Goede vormgeving is zelden nadrukkelijk aanwezig. Zij staat er gewoon. Zij doet haar ‘duurzaam’ werk in alle bescheidenheid, functioneel en zakelijk, tijdloos en daarom van alle tijden.”

In 1983 werd okv een ‘echt’ tijdschrift met Rob Buytaert als vormgever. Hij was één van de eerste opgeleide ontwerpers in ons land. In 1998 tekende Buytaert een stijlomslag voor de layout van okv en dat gebeurde nog eens in 2006, toen het bureau Oeyen en Winters de fakkel overnam. Sinds 2014 werkt okv samen met het vormgeversduo Anne Verlent en Linde Desmet. Vorig jaar hielden we samen met hen het tijdschrift tegen het licht. Ze ontwierpen een aantal varianten van een nieuwe stijl, die aan panels van okv-abonnees en lezers uit het culturele en erfgoedveld werden voorgelegd. Hun bemerkingen en voorkeuren namen Anne en Linde mee. Het resultaat heb je nu in handen.

Uniek duo

Anne Verlent (°1966) en Linde Desmet (°1967) studeerden in 1989 af als grafische vormgevers aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Antwerpen. Anne studeerde daarna typografie en illustratie aan de Umprum Academie in het voormalige Tsjechoslowakije, midden in de Fluwelen Revolutie. Ze werkte dan gedurende zeventien jaar als freelancer bij diverse reclamebureaus en volgde recent nog de opleiding Expert class Type design aan het Plantin Instituut voor Typografie. Linde trok na haar studie naar Leiden voor een opleiding museologie aan de Reinwardt Academie en was korte tijd aan de slag bij De Standaard en De Morgen. Ze studeerde kunstgeschiedenis en ging tegelijkertijd aan het werk aan de academie van Berchem, als leerkracht en coördinator. Daar hebben Anne en Linde elkaar terug ontmoet en zijn ze tot op vandaag werkzaam, Anne als docent grafisch ontwerp en Linde als beleidsmedewerker.

Toen we in 2014 bij Linde - die voor okv al een aantal erfgoedgidsen had ontworpen - aanklopten voor een restyling van het tijdschrift, stelde zij meteen het intussen ontstane duo voor. "Onze samenwerking is eigenlijk wel vrij uniek," stelt Anne. "Zonder enige vorm van rivaliteit werken Linde en ik heel vlot samen omdat we dezelfde visie en zin voor perfectie delen."

Als er een nieuwe opdracht komt, bedenken de vormgevers samen een eerste concept. "Daarna werkt één van beiden het project af," zegt Linde. "De ander kan het dan loslaten omdat we weten dat we op dezelfde golflengte zitten." Dit perfecte samenspel is te zien, of beter: niet te zien, in okv. Is het jullie ooit opgevallen dat de ene keer Linde het thema achteraan het tijdschrift ontwerpt en de andere keer Anne? Ook voor het eerste deel met de kortere artikels wisselen ze mekaar af en toch blijft de eenheid behouden. "Tijdens het vormgeven tonen we ons werk wel aan elkaar," verduidelijkt Linde, "zo krijgen we van de ander telkens een frisse blik op de layout."

Anne en Linde zijn zo mekaars klankbord, ook voor dingen die ze niet samen vormgeven, zoals de tijdschriften *Zuurvrij* van het Letterenhuis en *Zaal Z* van het KMSKA. Deze publicaties geeft Linde vorm. Andere projecten realiseren ze dan wel in duo, bijvoorbeeld de layout van het tijdschrift *Filmmagie* en van het boek *Man man man* van Folio, de koepel van culturele, literaire en erfgoedtijdschriften.

Eigen stijl

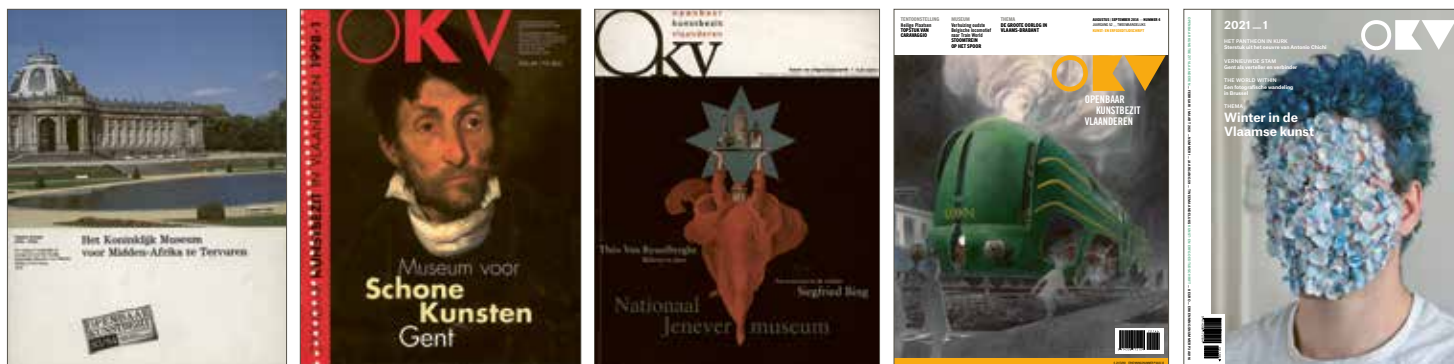
Samenwerken is een vanzelfsprekendheid geworden voor Anne en Linde. Maar hoe creëert het duo dan één eigen stijl? Anne: "Linde is kleurrijker. Ik hou het graag minimalistisch met een voorkeur voor pure typografie. Ik blijf bij voorkeur binnen het uitgezette stramien, Linde wil er al eens over gaan." Met de tijd is er een balans gevonden. Linde: "Onze stijl is eerder nuchter en neutraal, met af en toe enkele pittigere toetsen. In onze ontwerpen brengen we structuur en rust, al is er hier en daar wel een hoekje af. Maar onze vormgeving heeft weinig onnodige franjes, alles heeft liefst een functie."

Let op de letter

Anne en Linde kozen voor de letter Atlas Grotesk, ontworpen in 2012, als lettertype voor de vernieuwde vormgeving. Het is geïnspireerd op de Mercator uit jaren 1950 en een variant op de bekende en veelgebruikte Helvetica. Anne: "In vergelijking met de Helvetica oogt de Atlas Grotesk minder zakelijk, minder neutraal. Net zoals de vormgeving is het een strak lettertype met speelse kantjes. Zo heeft het lange stokken, zoals in de letters b, d, f, ... en kortere staarten, kijk naar de g, j, p en q." De layout met deze nieuwe letter werd gelegd aan de panels van okv-lezers met als nagenoeg unanieme commentaar: "het oogt hedendaags en is bijzonder goed leesbaar." Linde vult aan: "De bladspiegel hebben we luchtiger gemaakt met meer witruimte, maar dit betekent niet dat er minder tekst op een bladzijde kan. De afwisseling in het tempo tussen grote en kleinere illustraties is gebleven. Er is geen stijlbreuk met het verleden, wel een evolutie naar vandaag."

Eén zin getekend

Tegelijk met de vernieuwde vormgeving verschijnt illustratrice Flore Deman (°1992) in okv. Zij tekent in elk nummer haar antwoord op onze vraag: laat je inspireren door één zin in het tijdschrift. Flore Deman heeft een breed palet: van muurschildering tot magazine, van geboortekaart tot krant, van platenhoes tot raamtekening en nog zoveel meer. Vorig jaar stond ze op de shortlist van de World Illustration Award. Haar eerste tekening voor okv vind je op bladzijde 24-25. **MARK VANVAECK**

De covers van okv in de vormgeving van Rob Buytaert (1983-1, okv 1998-1), van Oeyen en Winters (okv 2006-1) en van Anne Verlent en Linde Desmet (okv 2014.4, okv 2021.1)